

Утвърдил:

ПЕНКА ДИМИТРОВА

Директор на СУ „А. Каралийчев”

Стражица

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ
НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
(2020 – 2024)**

/Разработена съгласно чл. 263, ал.1, т.9 от Закона за предучилищното и училищно образование

I. УВОД

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от СУ „Ангел Каралийчев, гр.Стражица и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи на централните ведомства, в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички българските граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

Закон за предучилищното и училищното образование;

Наредба за приобщаващото образование

Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;

Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);

Национална стратегия на Р. България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);

Закон за защита от дискриминация;

Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива вучилище, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в Средно училище „Ангел Каралийчев” са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежнаци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

2.1 Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в училището за координатор е определен заместник-директора, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в се осъществява от екип, ръководен от координатора, както и училищен психолог, логопед, педагогически съветник. Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от училище или от ОДК/СтЦРД/НДД или други центрове за личностно развитие.

Кариерното ориентиране, провеждано от училищния психолог или консултант от кариерен център също е част от общата подкрепа на учениците от първи до последния клас за училището.

В Средно училище „Ангел Каралийчев” функционира училищна библиотека, ръководена от библиотекар, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците.

Описаните в ПУД морални и материални награди също са част от предоставяната от Средно училище „Ангел Каралийчев” обща подкрепа.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредбата за приобщаващото образование

2.2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на опрелено дете или ученик.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психо-социална рехабилитация
- рехабилитация на слуха
- зрителна рехабилитация
- рехабилитация на комуникативни нарушения
- осигуряване на достъпна архитектурна среда
- специализирани средства
- ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, Средно училище „Ангел Каралийчев” уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел да социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредбата за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.

III. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА:

СУ „Ангел Каралийчев” гр. Стражица е средишно училище. В него се обучават ученици от I до XII клас. Общият им брой е 548 (от тях 29 са със специални образователни потребности, а 218 - пътуващи). През последните години поради влошени демографски показатели, броят на учениците в училището ни се намалява.

В училището има много талантиливи деца, показали отлични резултати на олимпиади, състезания, конкурси. Освен тях в училище има и деца с хронични заболявания, с увреждания.

Голям е процентът на децата от ромската общност. Независимо от различията, основани на възраст, пол, етническа принадлежност, увреждане или други бариери пред ученето, всяко дете следва да се обучава в общообразователно училище.

Всеки ученик, постъпил в училището има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.

Образователната и възпитателната дейност е ориентирана към многообразните личностни потребности и предоставя възможности за свободен избор на обучаваните.

Училището създава много добри условия за учене: материалната база е в отлично състояние. Разполагаме с шест компютърни зали, спортна зала, съвременни обзаведени учебни кабинети, а учебният процес е обезпечен кадрово с **61** щатни бройки квалифициран педагогически персонал и **20** непедagogически персонал.

Обучението, подготовката и възпитанието на децата и младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на училищната образователна политика и общо културно-езиково пространство.

Административното ръководство и педагогическата колегия демонстрира воля и възможности за възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати.

IV. ЦЕЛИ

1. Формиране на нагласа за учене през целия живот от най-ранна възраст.
2. Мотивиране и осъзнаване на необходимостта от придобиване на образование.
3. Прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето и ученика като партньор в образователния процес.
4. Развиване и популяризиране на нови форми на обучение за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи
5. Приобщаване на родителската общност към проблемите на училището
6. Квалификацията на учителите за работа в мултикултурна среда.

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ” ГРАД СТРАЖИЦА

5150, ГР.СТРАЖИЦА, УЛ.“ДОНЧО УЗУНОВ” № 13, ТЕЛ.: (06161) 20 – 27, ФАКС (06161) 20-27, e-mail: str_sou@abv.bg

V. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговоря	Индикатори	Забележка
Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа	През годината	педагогически съветник, логопед	Педагогическите специалисти определят децата и учениците, за които е необходимо да се извърши оценка на индивидуалните им потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно чл. 178 от ЗПУО	
Екипна работа на учителите от даден клас	постоянен	класни ръководител, учители	Регулярни екипни срещи между учителите в групата/класния ръководител, учителите и другите педагогически специалисти	при необходимост
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	до 01.10.	директор	Предоставяне информация на родителите и при необходимост се канят на екипните срещи	
Награждаване на ученици	текущ	директор, заместник-директор	Поощряване с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност.	при и по определен повод за поощрение
Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност	01.11, 01.04	библиотекар	Достъпността на информацията и комуникацията	да се направи по повод Деня на книгата
Представяне на дейности по интереси в училището	15.09	учители в ПИГ	Учителите в групата установяват напредъка на всяко дете, като за резултатите изготвят доклад, който се съхранява в документацията на детето – портфолио	

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ” ГРАД СТРАЖИЦА

5150, ГР.СТРАЖИЦА, УЛ. ”ДОНЧО УЗУНОВ” № 13, ТЕЛ.: (06161) 20 – 27, ФАКС (06161) 20-27, e-mail: str_sou@abv.bg

			и лично образователно дело на детето	
Представяте на дейностите по интереси на СтЦРД, НДД	15.10	представители на центровете	Изяви на учениците	при проявен интерес от страна на центровете
Кариерно ориентирани и консултирани в класовете от 3 до 7	01.12,01.05	педагогически съветник, кариерен консултант	Участие и изява на всички деца в различни организационни педагогически форми – клуб, състав, ансамбъл, секция, отбори и други	
Идентифициране на ученици със СОП	целогодишно	класни ръководители, учители, логопед, ресурсен учител	Интегриране и социализиране	
Оценка на потребности на ученици със СОП	целогодишно	ресурсен учител и екип	Разработване на индивидуален учебен план	не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	целогодишно	логопед	Изследва се: - писмената реч на учениците от начален етап; - определят се потребностите от индивидуална логопедична работа; - извършва се консултативна дейност с родители и мотивирането им за активно участие в логопедичния процес; - предоставя се методическа помощ на учителите за обучението на учениците	
Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация и консултации	целогодишно	педагогически съветник/психолог	Подпомагане на децата и учениците със затруднения, увреждане или разстройство на тяхното психично здраве за постигане на оптимално ниво	

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ” ГРАД СТРАЖИЦА

5150, ГР.СТРАЖИЦА, УЛ.”ДОНЧО УЗУНОВ” № 13, ТЕЛ.: (06161) 20 – 27, ФАКС (06161) 20-27, e-mail: str_sou@abv.bg

			на самостоятелност и за придобиване и прилагане на умения, необходими за пълноценно приобщаване и участие в дейността на училището.	
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	директор, зам.-директор, учители, психолог	Няма отпаднали ученици	
Организиране и провеждане на “Училище за родители“	01.03.	директор, екип	Клуб на активните родители	при желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади	целодогодишно,	учители	Включване на учениците в различни форми с цел развиване на способностите и уменията им.	
Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания и олимпиади	целодогодишно,	учители	Участия в състезания и олимпиади	
Съвместни дейности с МКБППМН	целогодишно, по график	УКБППМН, директор, районна адиминстрация	Преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и справяне със затрудненията му с приобщаването в образователната и училищната среда	
Обучение на педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда	по график, заложен в план за квалификация	директор, председатели на МО	Участия в обучителни курсове	

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, детска градина, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Отговорност за координацията по изпълнение на Училищната програма имат педагогическите специалисти в групата на детето или класният ръководител на ученика. Те запознават родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, с изготвения план за действие и го информират за резултатите от изпълнението му.

**МЕХАНИЗЪМ
ЗА
ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА
И УЧЕНИЦЕТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ**

Учебна 2020/ 2021 година

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Училищните институции са изправени пред необходимостта ежедневно да мобилизират усилията си да задържат децата, да ги мотивират за учене, да се сблъскват с трудностите на родителите, да предоставят социална помощ, да изнемогват в търсене на съдействие отвън. Това държи участниците под напрежение и в отношения на конфликти.

В контекста на новия Закон са включени всички дейности и форми на подпомагане, които да се предлагат на децата и учениците, за да могат да бъдат приобщени, да не прекъсват и да завършат своето образование. Това са дейности и форми, които са основани на ценностите за личностното развитие и приобщаващо образование: подкрепа за личностно развитие, изграждане на позитивен организационен климат, утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищна общност. Чрез тези дейности се гарантира да се достигне детето и да бъде подкрепено то в ученето, научаването, участието и разгръщането на неговия потенциал.

Всяко дете има право на достъп до качествено образование в общообразователната училищна система и е способно да учи. . Приобщаващото образование е процес, който се стреми да премахне всички форми на сегрегация в образованието, да обхване уязвимите и изолирани по една или друга причина деца да насърчи и благоприятства участието на всички деца в образователния процес. Приобщаването в образованието се основава на разбирането, че всички деца са различни и че училището и образователната система като цяло, трябва да сепроменят за да отговорят на индивидуалните нужди на всички учащи (със или без СОП). Приобщаването се изразява в реорганизация на политиките, практиките и културата в българското училище, така че то да може да отговори на разнообразните образователни потребности на децата, които го посещават, и да насърчава активното им участие.

2. ЗАДЪЛЖЕНИЕ НА ВСЕКИ УЧИТЕЛ

Учителите, класният ръководител и останалите педагогически специалисти полагат грижи за да може детето и ученикът да получи обща и допълнителна подкрепа, която ще ги приобщи към останалите. Те изготвят индивидуални програми, по които ще проведат обучението. Ще водят на отчет тези деца и ученици, ще отчитат напредъка им.

3. НАЧИНИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ.

3.1. Създаване на координационен съвет, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за предоставяне на равни възможности и за приобщаването на децата и учениците от уязвими групи.

Председател: ЗДУД

Членове: гл. учители, пед. съветник, психолог, ресурсни учители, кл. р-ли

3.2. Дейности на ниво паралелка

- Класните ръководители, заедно с останалите педагогически специалисти извършват анализ на информацията и наблюденията на обучението и развитието на всяко дете или ученик.
- Установяват напредъка на всяко дете и го включват в дейности по интереси.
- Включват учениците в модули и дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка
- Провеждат се регулярни екипни срещи, на които се обсъжда събраната информация за обучението и развитието на всяко дете или ученик;
- Предоставят информация на родителите и при необходимост се канят на екипните срещи.
- Провеждат допълнително обучение по учебни предмети при условията на Закона за предучилищното и училищното образование. Обсъждат се учебните предмети, по които ще се води допълнително обучение.
- Провеждат консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети.
- Извършват логопедичната работа
- Преодоляват проблемното поведение на детето или ученика.
- Поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност.
- Информират за резултатите от изпълнението на индивидуалната програма на детето.

3.3. Дейности на ниво училище

Съгласно план за действие за предоставяне на равни възможности и за приобщаването на децата и учениците от уязвими групи.

3.4. Дейности с родителско участие

Участие в училищни инициативи и мероприятия, съгласно план за действие за предоставяне на равни възможности и за приобщаването на децата и учениците от уязвими групи.

ПЕНКА ДИМИТРОВА

*Директор на СУ „А. Каралийчев” –
Стражица*